

RINDAL SPAREBANK

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold

31. desember 2020

INNHOLDSFORTEGNELSE

PILAR 3 – OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL OG RISIKOFORHOLD	0
1. Innledning og formål med dokumentet	2
2. Konsolidering	2
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
3. Kapitalkrav	2
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2 Bufferkrav.....	4
3.3 Uvektet kjernekapitalandel.....	4
4. Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
4.1 Definisjon misligholdte engasjement:.....	5
4.2 Metode for beregning av nedskrivninger	8
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	11
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	11
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	12
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	13
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	14
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	14
4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler.....	15
4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater.....	15
5. Egenkapitalposisjoner.....	16
6. Renterisiko.....	16
7. Styring og kontroll av risiko.....	17
7.1 Formål og prinsipper for ICAAP.....	17
7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer.....	19
8. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	23

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2020 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Rindal Sparebank har ingen datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felles kontrollert virksomhet som skal konsolideres sammen med morbanken, jfr. forskriftens § 45-2.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Pilar III
Rindal Sparebank

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	244.269
Fond for urealiserte gevinster	20.270
Gavefond	10.005
Sum egenkapital	274.544
Fradrag for immaterielle eiendeler	
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-235
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-41.464
Sum ren kjernekapital	232.845
Fondsobligasjoner	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	232.845
Ansvarlig lånekapital	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	30.000
Sum tilleggskapital	30.000
Netto ansvarlig kapital	262.845

Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	4.002
Offentlige foretak	
Multilaterale utviklingsbanker	
Internasjonale organisasjoner	
Institusjoner	1.528
Foretak	113.285
Massemarkedsengasjementer	
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	627.206
Forfalte engasjementer	
Høyrisiko-engasjementer	64.260
Obligasjoner med fortrinnsrett	14.502
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	9.930
Andeler i verdipapirfond	
Egenkapitalposisjoner	31.033
Øvrige engasjementer	85.123
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	950.869
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	83.365
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	
Sum beregningsgrunnlag	1.034.234
Kapitaldekning i %	25,41 %
Kjernekapitaldekning	22,51 %
Ren kjernekapitaldekning i %	22,51 %

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 0,65 % i Eika Gruppen AS og på 0,40 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	261.882
Kjernekapital	264.835
Ansvarlig kapital	298.566
Beregningsgrunnlag	1.220.511
Kapitaldekning i %	24,46 %
Kjernekapitaldekning	21,70 %
Ren kjernekapitaldekning i %	21,46 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,79 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2020 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 67,225 millioner:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	25.856
Motsyklisk buffer (1,00 %)	10.342
Systemrisikobuffer (3,00 %)	31.027
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	67.225
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	46.541
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	186.304

Banken har 186,304 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht. CRR artikkel 429, nr. 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	25.496
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	49.220
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	6.500
Øvrige eiendeler	2.152.428
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-41.699
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-41.699
Totalt eksponeringsbeløp	2.191.945
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	2.191.945
Kapital	
Kjernekapital	232.845
Kjernekapital etter overgangsregler	232.845
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	10,62 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	10,62 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 90 sammenhengende dager. En kundes engasjement vil også bli klassifisert som misligholdt dersom banken vurderer at kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at kundens finansielle forpliktelser overfor banken ikke vil bli oppfylt. I slike tilfeller vil kunden bli tapsmarkert og det blir gjennomført en individuell vurdering av nedskrivningsbehovet.

Fra og med 1.1.2021 innføres ny definisjon av mislighold, det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay - UTP).

- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en

generisk modell, som vektet ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorison. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorison. I alle andre tidshorisoner vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18–26 år, 27–42 år, 43–65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller. Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd).

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \% \text{ og } PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \% \text{ eller } PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikounntak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelse i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.

- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarier – basis, oppside og nedside scenarioet – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til fire år fram i tid. Scenarioene er gitt følgende sannsynlighetsvekting basis 70%, nedside 20%, og oppside 10%. Variablene arbeidsledighet, oljepris, husholdningers gjeldsgrad og bankenes utlånsrente inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Variablene og tilhørende vekting fastsettes av sjefsøkonom i Eika Gruppen.

De makroøkonomiske variablene er ikke uavhengige, noe som betyr at en endring i en variabel vil påvirke prognosen for enkelte av de andre variablene, det gir derfor begrenset informasjon å se på sensitiviteten til hver enkelt variabel.

I nedside scenarioet er hver variabel tilordnet en lavere forventning relativt til basis scenarioet og visa versa i oppside scenarioet. Tabellen nedenfor viser prognosen for de ulike variablene i alle tre scenarier.

	2021	2022	2023	2024
Basis				
Arbeidsledighet (nivå)	4,5 %	4,3 %	4,1 %	4,1 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,2 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	43	46	48	48
	2021	2022	2023	2024
Nedside				
Arbeidsledighet (nivå)	5,0 %	4,8 %	4,6 %	4,6 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	-2,0 %	-2,0 %	1,0 %	0,7 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	26	28	28	28
	2021	2022	2023	2024
Oppside				
Arbeidsledighet (nivå)	3,9 %	3,7 %	3,5 %	3,5 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	0,9 %	0,9 %	1,0 %	1,7 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Oljepris (USD pr. fat)	63	66	68	68

COVID-19 OG FORVENTET KREDITTAP UTOVER MODELLBEREGNET TAP

Både betydelig estimatusikkerhet og at situasjonen med koronapandemien er uavklart ved kvartalsavslutningen, fører til at det nødvendig å benytte vesentlig mer skjønn og gruppevis tilnærming i beregning av nedskrivninger på utlån. De modellberegnete nedskrivningene tar ikke tilstrekkelig høyde for den usikre situasjonen banken befinner seg i, med vesentlig dårligere makroutsikter enn de som er oppdatert i den eksisterende nedskrivningsmodellen.

Banken har beregnet nedskrivninger i steg 1 og steg 2 for kunder i bedriftsmarkedet, på grunnlag av hvor utsatte de ulike bransjene er innenfor bankens engasjement.

Effekten av koronapandemien på ulike sektorer og bransjer er delt inn i 5 grader/nyanser:

1. I liten grad påvirket (lav risiko).
2. I noen grad påvirket (lav til medium risiko).
3. I middels grad påvirket (medium risiko).
4. I betydelig grad påvirket (medium til høy risiko).
5. I høy grad påvirket (høy risiko).

Hver grad av risiko (1–5) blir tilført en «justeringsfaktor» i prosent. Støtteordninger fra staten er hensyntatt i vurderingen av justeringsfaktorer for de ulike bransjer. Justeringsfaktoren for den enkelte bransje multipliseres med bankens eksponering i hver bransje. De beregnede nedskrivningsbeløpene etter risiko og eksponering, legges så til de modellberegnete nedskrivninger per bransje.

Personmarkedet er mindre utsatt for tap. Banken har hovedsakelig lån med pant i bolig som har gjennomsnittlig lav belåningsgrad. Velferdsordningene i Norge, inkl. spesifikke tiltak innført ifm. koronapandemien f.eks. for permitterte, medfører også at personmarkedet er mindre utsatt for tap. Allikevel er det risiko for økte tap i personmarkedet på grunn av koronapandemien, og det er beregnet tilleggsnedskrivninger med en justeringsfaktor multiplisert med utestående eksponering.

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsf forhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Bankens avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse.

KREDITTRISIKO

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Klassifisering

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. se den underliggende tabellen. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

Risikoklasse	Sansynlighet for mislighold fra	Sansynlighet for mislighold til
1	0,0000	0,0010
2	0,0010	0,0025
3	0,0025	0,0050
4	0,0050	0,0075
5	0,0075	0,0125
6	0,0125	0,0200
7	0,0200	0,0300
8	0,0300	0,0500
9	0,0500	0,0800
10	0,0800	1,0000

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter steg 3 nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	20.010	-	-	20.010
Lønnstakere o.l.	1.484.212	79.688	6.781	1.570.681
Utlandet				-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	78.922	7.078	300	86.300
Industriproduksjon	31.034	2.544	110	33.688
Bygg og anlegg	75.492	13.941	3.584	93.017
Varehandel, hotell/restaurant	13.925	7.436	1.670	23.031
Transport, lagring	17.434	2.265	1.933	21.633
Finans, eiendomsdrift og tjenesteyting	206.600	13.896	3.384	223.881
Annen næring	30.823	9.005	50	39.878
Sentralbank	69.937	-	-	69.937
Kredittinstitusjoner	53.017	-	-	53.017
Sum	2.081.406	135.854	17.813	2.235.073
Rindal	528.914	42.360	7.700	578.974
Trøndelag fylke ellers	860.946	56.099	3.413	920.458
Resten av Norge	691.546	37.395	6.700	735.641
Utlandet				-
Gjennomsnitt²	2.053.041	134.499	16.311	2.203.850

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	118.774	15.157	89.949	460.544	1.270.688	126.294	2.081.406
Ubenyttede rammer			76.183		59.671		135.854
Garantier				17.813	-		17.813
Sum	118.774	15.157	166.132	478.357	1.330.359	126.294	2.235.073

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og steg 3 nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.		112	112	(3)		
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske						
Industriproduksjon						
Bygg og anlegg		-	-	(1.000)		
Varehandel, hotell/restaurant						
Transport, lagring						
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester						
Sosial og privat tjenesteyting		18.653	7.500	3.000		
Sum	-	18.765	7.612	1.997	-	-
Rindal		18.653	7.500	2.000		
Trøndelag fylke ellers						
Resten av Norge		112	112	(3)		
Utlandet						

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i tapsavsetning på utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd.	Steg 3: Livstid	
	tap	Steg 2: Livstid tap	tap
Tapsavsetninger pr. 01.01.2020	599	634	5.616
Overføringer:			
Overføringer til steg 1	21	-401	-
Overføringer til steg 2	-77	1.742	-1.000
Overføringer til steg 3	-	-	-
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	53	8	-
Utlån som er fraregnet i perioden	-240	-64	-102
Konstaterte tap	-	-	-
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-91	60	3.098
Andre justeringer	1.883	-787	-
Tapsavsetninger pr. 31.12.2020	2.148	1.192	7.612

Endringer i tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd.	Steg 3: Livstid	
	tap	Steg 2: Livstid tap	tap
Tapsavsetninger pr. 01.01.2020	183	36	-
Overføringer:			
Overføringer til steg 1	1	-4	-
Overføringer til steg 2	-54	55	-
Overføringer til steg 3	-	-	-
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	42	1	-
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet	-93	-21	-
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-33	-5	-
Andre justeringer	112	46	-
Tapsavsetninger pr. 31.12.2020	157	108	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Garantier og	
	Utlån	ubenyttede kreditter
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	1.545	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger		
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	1.976	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger		
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger		
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap		
Periodens tapkostnader	3.521	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. Rindal Sparebank har per rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter mv. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	69.937	69.937		ingen	0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter (her Offentlige foretak	20.010	20.010		ingen	0 %	0 %
Multilaterale utviklingsbanker						
Internasjonale organisasjoner						
Institusjoner	3.057	3.057		ingen	0 %	0 %
Foretak	185.261	185.261		ingen	0 %	0 %
Massemarkedsengasjementer						
Engasjementer med pantesikkerhet i	1.641.242	1.641.242		ingen	91 %	0 %
Forfalte engasjementer						
Høyrisiko-engasjementer	52.422	52.422		ingen	0 %	0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	145.021	145.021		ingen	0 %	0 %
Fordring på institusjoner og foretak r	49.716	49.716		ingen	0 %	0 %
Andeler i verdipapirfond						
Egenkapitalposisjoner	29.086	29.086	-41.699	ingen	0 %	0 %
Øvrige engasjementer	159.516	159.516		ingen	0 %	0 %
Sum	2.355.268	2.355.268	-41.699			

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Ved antatt behov for nedskrivning, og i den årlige engasjementsgjennomgangen brukes realisasjonsverdier i henhold til intern verdivurderingsmatrise. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer og ved endringer i engasjementet. Verdien settes enten ut fra kjent markedsverdi satt ved konkret omsetning, gjennom takst, eller ved bruk av Eiendomsverdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2020 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	171.148	165.031	171.148	165.031
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	145.021	145.021	145.021	145.021
herav: sikrede verdipapirer (ABS)				
herav: utstedt av offentlig forvaltning	20.010	20.010	20.010	20.010
herav: utstedt av finansielle foretak	6.117		6.117	
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak				
Sum	171.148	165.031	171.148	165.031

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2020.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter		
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring			
Andre mottatte sikkerheter			2.984.040
Sum			2.984.040

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Rindal Sparebank har ingen derivatkontrakter pr. 31.12.2020, og har derav heller ingen engasjementsbeløp hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer	2.945	2.945	-451	-179		
– andre aksjer og andeler						
Aksjer og andeler – strategisk formål						
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	61.244	61.244	101	3.149		

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Rindal Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld
- Derivater

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fast forrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes og banken vil derfor alltid ha en viss renterisiko også på lån med flytende rente.

Fastrentelån har en betydelig høyere durasjon og renterisiko. Banken kan benytte renteswapper for å styre renterisikoen på fastrenteutlån. Pr. dato har banken ingen fastrentelån gitt til kunder.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består kun av papirer med flytende rente. Hver måned innhentes verddivurderinger og beregning av renterisiko knyttet til disse papirene. Beregningen gjøres av en av våre meglerforbindelser på området.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er varslingsfristen i finansavtaleloven på 2 måneder ved rentenedgang. Renterisikoen knyttet til fastrenteinnskudd er normalt høyere. Banken har i perioder tilbydd fastrenteinnskudd med rentebindingsperiode på 3 måneder, og i noen få tilfeller opp til 12 måneder. Pr. dato har banken ingen fastrenteinnskudd gitt til kunder.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer.

I perioder hvor banken har rentebærende gjeld med fast rente vurderes behovet for renteswapper i hvert enkelt tilfelle.

Styret har vedtatt retningslinjer og rammer for eksponering i obligasjons- og verdipapirmarkedet, og dagens portefølje er innenfor de rammer som styret har satt i bankens markedspolicy.

Renterisiko

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-2.071
Utlån til kunder med rentebinding	
Rentebærende verdipapirer	-204
Øvrige rentebærende eiendeler	
Gjeld	-2.275
Innskudd med rentebinding	
Andre innskudd	2.503
Verdipapirgjeld	288
Øvrig rentebærende gjeld	
Utenom balansen	2.791
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	516

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens total kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål og i risikopolicyen som styret har vedtatt står det: I Rindal Sparebank aksepteres en lav til moderat risiko totalt for bankens virksomhet.

Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoer, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoene. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har også i dette tilfellet valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoer gjøres ved hjelp av ulike metoder. Banken stresstester effekten på kapitaldekningen ved et alvorlig økonomisk tilbakeslag eller nedgangskonjunktur. I tillegg gjennomfører banken en reversed stresstest. I en reversed stresstest bestemmer banken først hvilken kapitaldekning som er så lav at banken risikerer å bli satt under administrasjon og/eller overtatt. Deretter simulerer banken med forskjellige kombinasjoner av parameterverdier som i sum gir det resultat man har bestemt. Hensikten med en slik reversed stresstest er å gi banken ytterligere kunnskap om hvor mye som skal til før bankens kapitaldekning faller under et kritisk nivå. Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester.

Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Eiendomsrisiko
- Operasjonell risiko
- Likviditet og omdømmerisiko
- Strategisk og forretningsmessig risiko
- Forsikring og pensjonsrisiko
- Risiko for uforsvarlig gjeldsoppbygging
- Systemrisiko

7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

Generelt

Rindal kommune er en liten kommune med ca. 2000 innbyggere. Befolkningsutviklingen har vist en svak nedgang i 2020, og lokalt gir dette et lite grunnlag for vekst for banken. Banken har en høy markedsandel både blant privatkunder og næringskunder i Rindal. Vekst i antall kunder og volum må derfor i hovedsak komme utenom kommunen.

Fra 1. januar 2019 ble Rindal kommune en del av det nye Trøndelag fylke, og Rindal Sparebank er allerede etablert i Trøndelag. Banken opprettet et avdelingskontor på Grilstad Marina på Ranheim høsten 2016, og banken har hatt sitt fjerde fulle driftsår med et avdelingskontor i Trondheim. Rindal Sparebank har over lang tid hatt mye av sin forretningsmessige virksomhet rettet mot Trøndelag, og bytte av fylke har ikke hatt noen merkbare konsekvenser for Rindal Sparebank.

Norsk økonomi ble truffet av et dobbelt sjokk i mars 2020 da landet ble stengt ned i bekjempelsen av koronapandemien, og fallet i oljeprisen som følge av lavere global etterspørsel. Landet har vært gjennom en av de største nedgangskonjunktorene siden andre verdenskrig, med rekordhøy arbeidsledighet og et brått fall i verdiskapingen. Samlet sett har norsk økonomi tross alt klart seg relativt bra sammenlignet med øvrige vestlige land.

Det lokale næringslivet har klart seg godt så langt under Covid-19 pandemien. Det var mange permitteringer og stor usikkerhet i 2. kvartal 2020, men utviklingen stabiliserte seg i andre halvår i 2020. Arbeidsledigheten i Rindal er fremdeles på et svært lavt nivå, og det viser at de aller fleste som blir berørt av nedleggelse eller nedbemanning i næringslivet, klarer å skaffe seg nytt arbeid

Rindal Sparebank har for året 2020 hatt noe lavere vekst enn forutsatt på utlån. Andre og tredje kvartal var preget av Covid-19 pandemien, mens låneetterspørselen tok seg noe opp i fjerde kvartal. Vi antar at trenden med moderat låneetterspørsel vil fortsette inn i 2021. Banken har kapasitet til å betjene et vesentlig større antall personkunder, og det kommer til å bli arbeidet målbevisst for å øke antall kunder de kommende år.

Rindal Sparebank har som strategi å finansiere næringsvirksomhet hovedsakelig i egen kommune. Det har generelt vært få nyetableringer innenfor næringslivet i Rindal de siste årene, og for å opprettholde og øke andelen utlån til næring har banken de siste årene åpnet for å finansiere næring utenfor egen kommune via ametalån. Banken har på den bakgrunn deltatt i flere lånesyndikater sammen med andre Eika-banker i Trondheimsområdet. Lokalt har det vært god aktivitet innenfor landbruket, og banken har med dette opprettholdt andelen utlån innenfor næring. Risikoen for tap vurderes generelt til å være omtrent uendret siste år.

Risikostyring

Rindal Sparebank benytter en vurderings- og rapporteringsmodell for virksomhetsstyringen som er utviklet i og av samarbeidsselskapet Eika ViS AS. Dette er en modell som brukes av alle aksjonærbankene, og som tar utgangspunkt i CEBS GL 03 ("Guidelines on the Application of the Supervisory Review Process under Pilar 2"). De 21 prinsippene for styring og kontroll som inngår i modellen, er de samme som Finanstilsynets «modul for vurdering av overordnet styring og kontroll» baserer seg på.

Krisen i finansmarkedene i 2008, Covid-19 pandemien, og de siste års utvikling i internasjonal økonomi, vil som en helt naturlig konsekvens føre til økt fokus på risikostyring og kontroll. Rindal Sparebank har i all vesentlighet implementert de policyene og styringsdokumentene som inngår i ViS-modellen, og styret vil gjennom nye prosesser løpende ajourføre og justere disse dokumentene som følge av nye forutsetninger for vurderingene. Virksomhetsstyringsmodellen er grunnlagsdokumentet for både bankens ICAAP-vurdering, og den interne kontrollen.

Styret får rapporter om utviklingen både på utlåns- og verdipapirirområdet månedlig.

Risikostyringsfunksjonen inngår i bankens internkontrollsystem. Den enkelte ansvarlige på hvert aktivitetsområde rapporterer til banksjef. Styret får seg forelagt en årsrapport, og styret mener at totalrisikoen i Rindal Sparebank er lav til moderat innenfor de risikoområdene som omtales nedenfor. Ekstern revisor avgir en uavhengig bekreftelse av internkontrollen som en del av årsrapporten.

Definisjoner og kommentarer til finansielle risikoer.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap i forbindelse med kredittgivningen på grunn av at kunden ikke oppfylder sine betalingsforpliktelser overfor banken på grunn av manglende betalingsevne eller betalingsvilje, eller at de sikkerhetene som er stilt for kreditten ikke dekker bankens engasjement fullt ut.

Styret i Rindal Sparebank vurderer kvaliteten på bankens utlånsportefølje til å være god. Kjøp av obligasjoner blir i den sammenheng vurdert som lån til utsteder, og obligasjonsporteføljen vurderes til å ha lav kredittrisiko.

Banken foretar en årlig engasjementsgjennomgang basert på et utvalg av kriterier for hvilke engasjementer som skal gjennomgås, og det blir gjort en realisasjonsvurdering av alle pantesikkerheter i forhold til engasjementets pålydende. Alle kredittengasjementer blir i tillegg risikoklassifisert basert på en modell som beregner sannsynligheten for at engasjementet blir misligholdt i løpet av de neste 12 måneder. Engasjementsgjennomgangen og risikoklassifiseringen danner grunnlaget for bankens nedskrivninger, sammen med kontinuerlig oppfølging og vurdering gjennom året.

Lånerestansene er fortsatt svært lave og pr. 31.12.2020 var ingen kunder i restanse. Misligholdsvolumet har vært svært lavt gjennom året og strukturen i utlånsporteføljen samsvarer med bankens kredittpolicy med 17,3 % lån til næringslivsformål inklusive landbruk, noe som er noe ned fra samme tid i fjor. Policymålet er maksimalt 25 % utlån til næringsformål. Utlånsveksten var 4,3 % i 2020 inkl. utlånsøkning i EBK.

Banken har hatt svært lite tap på utlån sett over den siste 10-årsperioden. Konstaterte tap utgjør i gjennomsnitt kun 0,01 % av brutto utlån for disse årene. Med totale nedskrivninger på i alt 10,9 mill, tilsvarende 0,51 % av brutto utlån, er det tatt god høyde for eventuelle framtidige tap.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for at banken skal få tap som følge av rente og kursendringer på bankens verdipapirbeholdning, samt kursendringer på valutabeholdning.

Rindal Sparebank deler inn verdipapirbeholdningen i plasseringer til virkelig verdi over resultat, og plasseringer til virkelig verdi over utvidet resultat. Obligasjoner til virkelig verdi over resultatet har en markedsverdi på 171,1 mill. pr. 31.12.2020, aksjer til virkelig verdi over resultatet har en markedsverdi på kr. 2,9 mill, mens aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat har en markedsverdi på kr. 61,2 mill.

Bankens aksjer over utvidet resultat består stort sett av aksjer i strategiske selskaper.

Banken handler ikke med valuta utover kjøp og salg av reisevaluta til våre kunder. Valutarisikoen er derfor ubetydelig.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser.

Styret og bankens administrative ledelse har fokus på å begrense operasjonell risiko gjennom gode styringssystemer og god kontroll med virksomheten. Kvaliteten på interne prosesser vurderes som svært god med få avvik. Banken har et omfattende internkontrollsystem som brukes i denne oppfølgingen.

Banken og bankens kunder er sårbare ved teknisk svikt i IT-systemene, samtidig som bransjen merker en økende kriminell aktivitet for å få tilgang til våre datasystem.

Banken har tatt i bruk et fellesutviklet virksomhetsstyringsopplegg fra Eika VIS som brukes i det daglige arbeidet og av bankens styre.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Styret i Rindal Sparebank har i sin kredittpolicy fastsatt rammer for konsentrasjonsrisiko blant annet ved å fastsette rammer for antall og totalvolum for såkalt store engasjement som skal rapporteres (over 10 % av netto ansvarlig kapital). Pr. 31.12.2020 har banken ingen slike engasjementer, mens det i policyen er satt en begrensning på 6.

Eiendomsrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventede tap på lån til datterselskaper som er eiendomsselskaper (ofte er eiendomsmassen skilt ut i egne datterselskaper). Eiendomspriserisiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Rindal Sparebank antas å ha en svært lav eiendomsrisiko, som er relatert til bankens eget forretningsbygg som pr. 31.12.2020 er bokført til kr. 4,4 mill.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Rindal Sparebanks likviditetssituasjon pr. 31.12.2020 anses som god. Styret har tett oppfølging av bankens funding og finansieringsrisiko gjennom månedlig rapportering av status i forhold til satte nøkkeltallsmål.

Rindal Sparebank har pr. 31.12.2020 en portefølje av obligasjoner og sertifikater på i alt kr. 171 mill. 165 mill. av beholdningen er deponerbar i Norges Bank, og kan benyttes som sikkerhet for lån, mens overskytende del av beholdningen kan omsettes. Likviditeten i disse papirene vurderes til å være god i dagens marked. Banken har også en trekkrett i oppgjørsbank på 60 mill, mens innskuddsdekningen er på 90,6 % siste årsskifte. I langtidsbudsjettene har en satt et minimumsmål på 80 % i innskuddsdekning.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd.

Endring i nivået for den forretningsmessige risikoen, vurderes kvartalsvis i styrets kvartalsrapport. Måloppnåelse pr. aktivitetsområde vurderes konkret oftere, gjerne månedlig.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.

Interne avvik som kan påføre banken omdømmetap, behandles månedlig i koordineringsforumet for aktivitetsområdene. I tillegg oppsummeres alle avvik i halv- og helårsrapporten for internkontrollen.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Rindal Sparebank har som overordnet strategi å være tilsluttet en allianse. Alliansevalg er derfor vurdert som en del av den totale strategiske risikoen.

Rindal Sparebank har i alle år først og fremst vært en bank med lokal sparebankprofil. I det legger en først og fremst at banken skal være en viktig aktør i utviklingen av rindalssamfunnet gjennom å engasjere seg i tiltak og sikre finansieringsbistand for gode og lønnsomme prosjekter i framtida, både for privatpersoner og bedrifter. Utviklingen lokalt tilsier at banken har for lite grunnlag for å oppnå ønsket vekst. Banken fattet derfor i 2016 et strategisk valg om å etablere et avdelingskontor på Grilstad Marina i Trondheim for å oppnå de mål som bankens styre har satt. Prioritert område for avdelingskontoret er å skaffe vekst innenfor privatmarkedet, fortrinnsvis utlån med pant i bolig. Banken har fra før mange privatkunder i området, og den strategiske risikoen med etableringen vurderes til å være moderat.

Systemrisiko

Rindal Sparebank er en del av Eika-Alliansen, og har en eierandel på 0,65 % i Eika-Gruppen AS. Systemrisiko kan oppstå ved at problemer hos Eika-Gruppen AS, eller andre banker i alliansen smitter over på enkeltbanker. Dette kan gi seg utslag i fallende verdi på verdipapirportefølje, problemer med å få tak i likviditet, og høy pris på funding.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	RINDAL SPAREBANK
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010805559
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk rett
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	NOK 30.000.000
9	Instrumentets nominelle verdi	NOK 30.000.000
9a	Emisjonskurs	100 % av pålydende
9b	Innløsningskurs	100 % av pålydende
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld – amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	21.09.2017
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	21.09.2027
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	21.09.2022
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Hvert kvartal ved rentebet.dato
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3mnd. Nibor + 2,30 prosentpoeng
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Pliktig
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Pliktig
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Ikke konvertibel
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Etter banksikringsloven
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Endelig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	All annen senior gjeld
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29
	herav: instrumenttype 1		
	herav: instrumenttype 2		
	herav: instrumenttype 3		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	262.078	26 (1) (c)
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser		84
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	12.466	26 (2)
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	274.544	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-235	34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-41.464	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b),
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Øverskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-41.699	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	232.845	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	232.845	Sum rad 29 og rad 44
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	30.000	62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	30.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og

Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggskapital	30.000	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	262.845	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital		
60	Beregningsgrunnlag	1.034.234	
Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjernekapitaldekning	22,51 %	92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning	22,51 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	25,41 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,50 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	25.856	
66	herav: motsyklisk buffer	25.856	
67	herav: systemrisikobuffer	31.027	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	14,51 %	CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	23.285	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver		62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	